

JELOVICA

JELOVICA IMA 19 OBRATOV, 1300 ZAPOSLENIH,
SODOBNO TEHNOLOGIJO IN NOVE PROIZVODNE
PROSTORE

Petina slovenskega stavbnega pohištva je narejena pri nas

Tudi v Jugoslovanskem merilu je Jelovica velika. Novi izdelki sodobne montažne hiše in izvoz na tuje so porok za uspešno delo tudi v prihodnje

Eno najstarejših mest na Slovenskem, tisočletna Škofja Loka, ne slovi le po slikovitosti in po zgodovinski ter umetnostni dediščini srednjega veka, temveč tudi po izrazito hitrem gospodarskem razvoju, posebno še v zadnjem desetletju.

Pomembno mesto v gospodarskem potencialu Škofje Loke predstavlja lesna industrija Jelovica, proizvajalec stavbnega pohištva in montažnih objektov. Jelovica je dedič stare žagarske tradicije na škofjeloškem ozemlju, kjer je že leta 1358 delovala ena najstarejših žag v srednji Evropi. Tradicija se je nadaljevala preko lesnih podjetij, po II. svetovni vojni pa je lesna industrija v Škofji Loki doživela kvalitetne spremembe.

O Jelovici, lesni industriji Škofja Loka, lahko danes govorimo kot o večji delovni organizaciji na področju lesnega stavbarstva. To dejstvo potrjuje podatek, da naredi preko 20 % slovenskega in okoli 10 % celotnega jugoslovanskega stavbnega pohištva. Seveda pot do

takih uspehov ni bila lahka, saj se je bilo v vseh teh letih potrebno veliko navaditi, se odreči marsičemu. Vsi delovni prostori so bili namreč na začetku bolj ali manj zasilni, improvizirani, brez prezračevalnih in drugih naprav, ki bi zagotavljale vsaj najosnovnejše

delovne pogoje. Zato je bilo nujno veliko graditi, zamenjati veliko strojev, vložiti mnogo znanja, da smo prišli do take stopnje tehnološkega razvoja in organiziranosti, ki je danes značilna za našo delovno organizacijo. Napori kolektiva so bili res veliki, zato pa je dosegel cilje, kajti v zadnjih 20 letih so iz izrabljene in neustrezne tehnologije zrasi novi sodobni obrati, celotno jugoslovansko območje pa je pokrito z lastno trgovsko mrežo, kar zagotavlja nadaljnji perspektivni razvoj naše delovne organizacije.

Proizvodni program in izbira izdelkov sta danes zelo pestra. V 19 proizvodnih obratih, z okoli 1.300 zaposlenimi delavci izdelujemo kompletni asortiman stavbnega pohištva: okna in balkonska vrata, polkna, rolete, notranja, vhodna, garažna vrata, žaluzije, montažne stanovanjske, vikend, večnamenske in poslovne objekte. V finaliziranem stavbnem pohištvu ima Jelovica že desetletno tradicijo in je med največjimi proizvajalci tega blaga v Jugoslaviji. Tudi v proizvodnji montažnih objektov je

Nadaljevanje na naslednji strani

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

IZREDNA ŠTEVILKA

OKTOBER 1987

Ob dnevu Jelovice

Letošnji dan Jelovice sovпада s kritično in prelomno gospodarsko in politično situacijo v Jugoslaviji. Tudi Jelovica ima kot (majhen) del našega sistema težave, s katerimi se bori, da bi prebrodila težke čase. Ni pa dovolj, da samo skušamo prehoditi sedanost, ampak moramo v okviru možnosti, gledati tudi naprej. Živeli in delali bomo tudi čez 5, 10 in več let, naši zanamci pa tudi kasneje. Jasno je, da marsikomu ob visoki inflaciji, poslovni nemoral in vsakdanji bitki za kruh upada morala in volja do dela. To ni rešitev, ampak zatiskanje oči pred resničnostjo in prihodnostjo.

V Jelovici smo v letošnjem letu podrli medtozdovske ograje, kar se je dosedaj pokazalo za pravilno. Drugo vprašanje pa je, če smo podrli ograje med ljudmi in dosedanjim načinom dela, ki je te ograje in posamezne vrtičke postavil in malikoval.

Jelovica je v svoji kadrovski in poslovni osnovi zdrav kolektiv, ki ima vse možnosti poslovati, dolgoročno gledano, pozitivno in uspešno ter sam tudi skrbeti za svoj razvoj.

Če hočemo, da bomo uspešno poslovali, je potrebno svoje moči v prihodnjih letih usmeriti predvsem na naslednja področja:

— posodobitev tehnološko-tehničnega procesa z boljšo organizacijo dela in pretoka materiala

Nadaljevanje na naslednji strani

Pri izdelavi montažnih hiš in ostalih objektov se Jelovica uvršča v najkvalitetnejši vrh ne samo pri nas temveč tudi v Evropi. Sodobne hiše, kot so te na posnetku s Hrušice pri Jesenicah, so našle pot sedaj tudi na zahtevno avstrijsko in zahodnonemško tržišče.

nadaljevanje s 1. strani

Jelovica eden ključnih jugoslovanskih proizvajalcev. Ugle-
da pa Jelovica ni dobila le s
svojimi kakovostnimi izdelki,
ampak tudi kot trgovska orga-
nizacija, saj okoli 90 % vseh
svojih izdelkov proda že v sedaj
močno razviti trgovski mreži.
Jelovica ima po Jugoslaviji
svojo lastno trgovsko mrežo,
kjer kupci lahko kupijo stavb-
no pohištvo in pa tudi ostali
gradbeni material. S svojimi
poslovalnicami pokriva celotno
področje Jugoslavije, saj so
praktično zastopana vsa večja
industrijska in trgovska sredi-
šča po vseh republikah. Druž-
ba daje velik poudarek zuna-
nji trgovinski menjavi. Jelovica
je v preteklih letih tudi na
področju izvoza dosegla velike
uspehe. Sodelovala je pri izgra-
dnji olimpijske vasi v Munchnu,
v še večji meri pa je izvažala
montažne hiše v Nemčijo, Av-
strijo, v zadnjem času pa v
Irak in Italijo, to pa je znak,
da glede svojih izdelkov odgo-
varjamo tudi kakovostnim krite-
rijem zahtevnega inozemskega
trga.

Vsekakor Jelovica, lesna indu-
strija Škofja Loka, ki je že
pravi gigant na področju pro-
izvodnje in prodaje stavbnega
pohištva in montažnih objek-
tov, kljub doseženim uspehom
misli na bodočnost. V svojih
perspektivnih planih ima začr-
tane nove investicijske naložbe
v razvoj in modernizacijo teh-
nologije, ki bodo omogočale
še hitrejši razvoj in večje
vključevanje v mednarodno de-
litev dela, kar je nujno eden
od osnovnih pogojev nadaljnje
prosperitete delovne organiza-
cije in socialne varnosti celot-
nega kolektiva.

OB DNEVU JELOVICE

- *boljše izkoriščanje proizvod-
nih in trgovskih zmogljivosti*
- *racionalnejša izraba lesne
mase in drugih materialov*
- *posodobitev trgovske mreže*
- *vođenje dolgoročne kadrov-
ske politike*
- *uvajanje novih in izboljšanje
obstoječih proizvodov*
- *uvredba takšne računalniške
podpore poslovanja, ki bo
omogočala optimalno usklaje-
vanje med prodajo in proiz-
vodnjo*
- *obvladovanje potrebnega de-
la jugoslovanskega trga z uči-
nkovitim marketingom, vključu-
joč reklamo in propagando*
- *intenzivnejše vključevanje v
konvertibilni izvoz, predvsem
montažnih hiš, itd.*

To je samo nekaj osnovnih
ciljev, ki jim bomo morali
dolgoročno posvetiti največ
pozornosti in bodo zahtevali
precej angažiranja, pa tudi pre-
magovanja odporov, saj posa-
mezniki še vedno razmišljajo
na način, ki je bil že pred 20
leti zastarel.

Zavedati se moramo, da je po-
slovni rezultat posledica poslo-
vanja DO in splet dogajanj v
kolektivu in okolju.

Poslovni rezultat pa je osnova
za delitev, tudi osebnih dohod-
kov. Zato je pomembno, kako
vsakdo izpolnjuje svoje delovne
dolžnosti. Pred nami je izde-
lava novega pravilnika o delitvi
dohodka in osebnih dohodkov,
ki naj bi stvari na tem področ-
ju bolje uredil kot dosedanji,
ki je že zastarel. Jasno je, da
takega pravilnika o delitvi OD,
ki bi ustrezal vsem, še nihče
ni napravil in verjetno glede
tega tudi v Jelovici ne bomo
prvi. Osnovno vprašanje pa je,

*ali si bomo upali nagraditi
dobrega delavca, to pa je stro-
kovno, produktivno in kvali-
tetno delo, ali pa bomo kom-
promisarsko popustili pred pa-
rolo, da je kruh za vse enako
drag in tako destimulirali tiste,
ki žele več in bolje delati in
jim ni vseeno, kako bo z Jelo-
vico.*

*Prepričan sem, da nas je veli-
ka večina za to, da je treba
dobro delo primerno nagra-
diti, čeprav človek ob tej
inflaciji ne ve več, kaj je pri-
meren OD.*

Glavni direktor
Matjaž Čepin

ZAPOSLENI V JELOVICI 1. 10. 1987

Del. enota	Št. zap.
obrat Kranj	38
obrat Preddvor	89
obrat Sovodenj	49
obrat Gorenja vas	69
žaga Cerklje	7
obrati Š. Loka	699
poslovalnice	174
predstavništva	3
SKUPAJ	1.128

POSLOVALNICE JELOVICE

Škofja Loka	Čapljina
Zagreb	Stara Pazova
Nova Gradiška	Valjevo
Osijek	Kragujevac
Pula	Niš
Crikvenica	Zaječar
Zadar	Peč
Šibenik	Peč — Dečani
Split	Priština
Sarajevo	Skopje
Banja Luka	Bar

*Tak pa je pogled na novo zgrajeno „dvorišče“. Vsi stari objekti so
odstranjeni, zgrajena je nova tovarna vrat, letev in seveda tudi
sodobno skladišče. Če ne bi bilo potrebno včasih na sredini zložiti
tudi desk, skoraj ne bi vedeli, da je tu lesna tovarna.*

*Potresi v Skopju, na Kozjanskem, v Posočju in v Italiji so potrdili
prednosti montažne gradnje — hitrost, enostavnost in kakovost.
Predvsem pa so bili zadovoljni prebivalci. Tako tudi na Kozjan-
skem, kjer so hiše Jelovice pomagale tudi iz zaostalosti.*

Vrata, okna in montažni objekti

Že leta 1968 se je Jelovica v svojem srednjeročnem in tudi dolgoročnem razvojnem načrtu odločila za razvijanje industrijske serijske proizvodnje stavbnega pohištva z visoko stopnjo finalizacije; za stanovanjske, montažne in večnamenske objekte po sistemu ključ v roke ter seveda za kar najbolj hiter razvoj lastne trgovske mreže.

V vseh teh letih po letu 1968 je bil značilen intenziven razvoj na področju stavbnega pohištva in montažnih objektov predvsem do leta 1975, ko pa se je nekoliko upočasnili zaradi tržnih problemov in nenadnje tudi zaradi kadrovske problematike v Jelovici sami. Na področju oken smo prešli od klasičnega kmečkega programa najprej na vezani program in to v beli barvi, kasneje v naravni barvi – sadolin. V letu 1978 smo pričeli s proizvodnjo enojnih oken s termoizolacijsko zasteklitvijo in v letu 1982 oken s trojno zasteklitvijo. Nenehno smo se prilagajali trgu, še posebno v času energetske krize, ko smo pričeli z vgrajevanjem takih materialov, kjer je bila izguba toplote najmanjša. Značilno za naša okna je, da imajo visoko stopnjo finalizacije, da so zaščitena pri transportu in vgrajevanju, da imajo enoročno okovje in zelo dobro tesnijo. Okna se izdelujejo na treh obratih na Starem dvoru, Sovodnju in Gorenji vasi. Okna so že dolgo najpomembnejši izdelek Jelovice. Vendar so tržne razmere narekovale tudi posodobitev in moderniza-

cijo tovarne vrat. Vedeti je namreč potrebno, da se lahko vsem najrazličnejšim spremembam na tržišču prilagajaš le s širokim proizvodnim programom. Jelovica sedaj kar polovico letne proizvodnje vrat izvozi na res zahtevna zahodnoevropska tržišča. Za ta trg se izdelujejo vrata v furnirjih limba in macore, za domači trg pa v dveh osnovnih furnirjih – mahagonij in hrast. Seveda so v proizvodnem programu tako za domači kot za tuji trg polna vrata in zasteklena vrata. Izdelana pa so seveda po JUS normativih za domači in DIN normi za tuji trg. Seveda pa je pri tej proizvodnji vrat najpomembnejši površinski nanos. Ta namreč daje kakovost izdelku. Jelovica je z izgradnjo sodobne tovarne resnično kos vsem najzahtevnejšim trgov na tujem. Ob teh notranjih vratih pa je kot izdelek še naprej ostal tudi ostali program vhodnih in garažnih vrat. Celovit program ponudbe stavbnega pohištva je seveda potrebno kompletirati tudi z ostalimi izdelki, kot so: senčila, rolo omarice in drugo. Omarice z roletom dela obrat v Preddvo-

ru, medtem ko dela polkna obrat v Kranju. Seveda pa s tem izbor za kupca še ni popoln. Gibljiva polkna zato Jelovica kupcem ponuja iz programa Lesne iz Slovenj Gradca, kovinske žaluzije pa izdeluje TDP Zagreb. Že dolga leta je seveda izredno pomemben izdelek tudi montažna hiša, večnamenski objekti, kot so vrtci, šole, poslovni objekti, v programu pa so tudi gradbiščne barake in kot poseben izdelek montažne hiše za izvoz.

Da je na trgu omogočeno širše pridobivanje poslov, Jelovica v svoji ponudbi nudi kompletan program, tudi izventipsko stavbno pohištvo, kar velja predvsem za gradbeno operativno. Zato je v sklopu celotnega programa formirana delavnica za proizvodnjo tovrstnih izdelkov, ki pa ima dvojni namen:

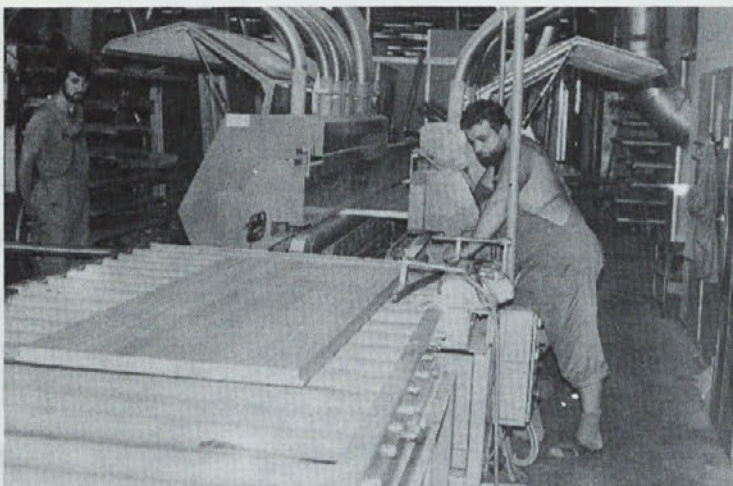
1. proizvajati izventipske izdelke za kompletacijo celotnega programa stavbnega pohištva
2. prav ta proizvodnja pa je namenjena tudi vzgoji kadrov, zato je delavnica tudi učna.

KAKO BO JUTRI

Novi izdelki z manj lesa

Za Jelovico lahko rečemo, da se je v zadnjem obdobju tehnološko stabilizirala in da ima vso nadaljnjo izgradnjo svojih obratov usklajeno z urbanističnim in zazidalnim načrtom. Vendar bo te izgradnje v prihodnje bolj malo, kar pa ne velja za gradnjo še bolj razvijane trgovske mreže. Nove prodajalne stavbnega pohištva in seveda tudi montažnih objektov so namreč porok za dobre prodajne uspehe na domačem trgu.

S svojim programom stavbnega pohištva se Jelovica že sedaj v celoti vključuje v potrebe gradbeništva in družbeni in privatni gradnji, s tem da sledi razvoju tega področja doma in v svetu. Jelovica kot proizvajalka stavbnega pohištva predstavlja v SR Sloveniji cca 18–20 % proizvedenih količin, v okviru SFR Jugoslavije pa cca 7–9 % proizvodnje. Naš cilj je, ta odnos zadržati tudi v bodoče, kljub temu da se je v zadnjih letih pojavilo znatno število proizvajalcev, ki iščejo svoj prostor predvsem na jugoslovanskem trgu. Izgradnja obratov je v glavnem zaključena, zato jih bomo v bodoče opremili s sodobno tehnološko opremo, ki bo omogočala sodobno oblikovane industrijske izdelke. Vse naše naložbe v bodoče bodo usmerjene v rast izvoza. Posebno skrb bomo posvečali uvajanju izdelkov, ki zahtevajo manjšo količino osnovne surovine, to je žaganega lesa in iskali ustrezne nadomestitve. Organizacijsko se bomo dopolnjevali tako, da bomo zagotovili najracionalnejši način poslovanja in najoptimalnejši obseg proizvodnje.

Vrata so zadnji dve leti najpomembnejši izvozni izdelek Jelovice. Samo letos jih bo odšlo na tuje 60.000. Seveda je bilo potrebno zgraditi sodoben obrat in vanj namestiti stroje z vrhunsko tehnologijo. Za polno izkoriščenost in za zadovoljitev vseh potreb pa proizvodnja poteka v dveh izmenah.

Poleg prodaje v poslovalnicah je za seznanjanje kupcev potrebno sodelovati tudi na sejnih. Tako je bil v Kranju, Zagrebu, Beogradu, Radgoni, Puli in Sarajevu predstavljen celotni proizvodni program Jelovice.

Vedno premalo lesa

Poznano je dejstvo, da so na Gorenjskem precejšnje predelovalne kapacitete, tako da je oskrba s surovino skozi vsa leta precej problematična, ker imajo tako ostali proizvajalci kot Jelovica precejšnje zahteve po kvalitetnem žaganem lesu, ki pa ga stalno primanjkuje.

Letni posek lesa na celotni Gorenjski je okoli 175.000 m³ hlodovine, vendar je potrebno poudariti, da so vse instalirane žagarske kapacitete precejšnje. Tako da je njihova izkoriščenost nizka. Danes so zgrajene moderne žagalnice na LIP Bled, ZLIT Tržič, Alples, Gradis, Jelovica Preddvor, poleg tega pa je v zadnjih letih vse polno manjših privatnih žagalic. Za Jelovico je značilno, da je bila v preteklih letih narejena velika napaka, ko smo zanemarili prav področje primarne proizvodnje in s tem izgubili tudi precej surovine, kar še posebej velja za področje Škofje Loke, saj je v

tem času Gradis izgradil moderno žago.

Jelovica je danes velik potrošnik žaganega lesa, saj se giblje njena letna poraba okoli 42000 m³ kvalitetnega žaganega lesa, od tega cca 35.000 m³ smreke/jelke, ostalo je nekaj eksot in hrasta. Lastna proizvodnja žaganega lesa po letih ni napredovala, ker je znano, kot je omenjeno, da na Gorenjskem ni surovine za vse žagarske obrate.

Koliko hlodov smo razžagali v preteklih letih in kolikšna je lastna proizvodnja žaganega lesa, je razvidno iz sledeče tabele:

Leto	Hlodovina v m ³	Lastni nar. žag. lesa	Poraba žag. lesa
1974	15.231	12.539	25.340
1975	20.018	13.190	25.111
1976	24.029	17.392	27.364
1977	24.052	17.871	30.474
1978	24.598	18.113	36.245
1979	27.109	19.072	35.039
1980	27.272	19.477	37.156
1981	24.924	16.458	47.650
1982	26.563	15.980	38.682
1983	23.571	16.066	45.624
1984	31.417	20.529	46.456
1985	27.439	17.508	44.846
1986	27.305	17.111	42.666

Kot je razvidno iz gornje tabele, lastna proizvodnja še zdaleč ne zadošča, zato so danes viri dobave in pridobivanja surovi-

ne sledeči:

1. lastna proizvodnja žaganega lesa na žagalnicah v Starem dvoru, Preddvoru, Sovodnju in

Cerkljah

2. nakup žaganega lesa pri članicah SOZD GLG

3. nakup žaganega lesa na podlagi samoupravnega sporazuma pri LIK Kočevje, Rožaji Črna Gora in še nekaterih drugih dobaviteljih

4. nakup žaganega lesa v tujini (SSSR).

Kot rečeno, je to najbolj problematično področje v Jelovici danes in tudi v naslednjih letih bo surovina še vedno pred-

stavljala glavni problem, ker smo velik porabnik kvalitetnega žaganega lesa. Od ostalih materialov, ki jih porabljamo, so predvsem naši pomembni dobavitelji: okovje za okna Kovinoplastika Lož, LIV Postojna, Žeče Karlovac, nadalje prenovna sredstva Helios Domžale, Belinka, Color Medvode in ostali pomembnejši dobavitelji drugih materialov: Glin Nazarje, Poligalant Volčja Drača, TOP Zagreb itd.

ZAPOSLENOST IN KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Kako popraviti izobrazbo

Kadrom kot osnovni prvini poslovnega procesa smo in jim bomo tudi v naslednjih letih posvečali vso pozornost. Danes Jelovica v povprečju zaposluje 1.258 delavcev, in sicer 913 moških (73 %) in 345 žensk (27 %). V tem številu je zajetih tudi 119 učencev. Kvalifikacijska struktura je sledeča:

Stopnja izobrazbe	Štev. delavcev	%
1. nekvalificirani	218	19
2. polkvalificirani (2 leti p.)	194	17
3. kvalificirani (SID)	110	10
4. kvalificirani (ŠUD)	288	25
5. srednja strokovna izobrazba	281	25
6. višja šolska izobrazba	22	2
7. visoka šolska izobrazba	21	2
8. magisterij	1	
Skupaj	1.139	100

Kadrovska struktura je precej neugodna. Hitro spreminjanje tehnoloških postopkov vedno bolj zahteva široko usmerjene in specializirane delavce za posamezna dela. Zato se postavlja vedno večje zahteve po vključevanju ustreznih kadrov. Letno je predvideno 1 % povečanje stopnje rasti, s čimer bi pridobili potrebno število in izboljšali kadrovsko strukturo, s tem da bi Jelovica letno vključevala 50 do 60 učencev, ki bi po zaključku izobraževanja tudi pri njej nadaljevali z delom. Intenzivno pa naj bi se pristopilo tudi k internemu izobraževanju delavcev, kar bi pripomoglo k izboljšanju kadrovske strukture.

Jelovica ima danes kar 22 svojih lastnih trgovin za prodajo stavbnega pohištva in montažnih objektov. Preko teh poslovalnic prodaja večino svojih izdelkov. Valjevska poslovalnica na našem posnetku je primer, kako je mogoče v enem objektu imeti prodajne, skladiščne in razstavne prostore.

Koliko odprtih je v stanovanjskih stolpih zapolnjenih z okni in polkni Jelovice seveda ne zna odgovoriti nihče. Lahko pa rečemo, da so dala ta okna večini teh objektov lep izgled in jih je večino v teh naseljih vgradila montažna skupina iz Jelovice.

Povezave in veliko sprememb v proizvodnji

Gozd je danes eden najpomembnejših faktorjev gospodarstva škofjeloškega področja, ni pa potrebno omenjati, da je bil pred prodorom industrije največji vir bogastva in je pomenil izvor gospodarske moči posameznikov.

Na škofjeloškem območju je že leta 1358 omenjena prva žaga v Selški dolini. Ta panoga gospodarstva se je razvijala relativno hitro, tako v Selški kot v Poljanski dolini in na ožjem škofjeloškem območju. Tako je znan podatek, da je bilo leta 1900 že 144 žagarskih obratov samo v Selški dolini. To je bil čas, ko je lesno gospodarstvo dobilo svoj polet in postajalo osnovna panoga slovenskega gospodarstva. Leta 1905 sta svoja podjetja protokolirala pri Trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani Franc Dolenc in Franc Heinihar. Oba industrialca sta imela svoje obrate na Trati, tako da štejemo leto 1905 za začetek in tradicijo lesne industrije v Škofji Loki.

Vse do druge svetovne vojne se opaža precej hiter napredek privatnega lesnega gospodarstva (žagalnice, parketarne, furnirnice). Po drugi svetovni vojni je bila izvedena nacionalizacija. Na Trati sta nastali dve podjetji LIT Škofja Loka in vojno podjetje Jelovica. Ime Jelovica izhaja torej od leta 1948.

Vse po letu 1948 so se posamezna podjetja postopoma razvijala. Vendar je značilno za ta leta, da je bilo lesno gospo-

darstvo razdrobljeno, da je vse skozi postajala težnja po združitvi v večjo delovno organizacijo, kjer bi bili dani večji pogoji za hitrejši napredek. Leta 1954 so bili dani vsi pogoji, da se zaradi smotrnejšega izkoriščanja lesne mase v Škofji Loki ustanovi eno lesno podjetje. Iniciativa je bila dana s strani kmetijskih zadrug škofjeloškega območja. Dne 11. 3. 1955 se ustanovi medzadružni lesni kombinat Jelovica Škofja Loka. Istega leta (1955) je bila priključena k Jelovici še tovarna furnirja Bodovlje. V teh obdobjih, predvsem pa takoj po osvoboditvi, so se vsi navedeni obrati močno razvijali in povečali od prvotnih žagarskih obratov, do precej močne predelovalne dejavnosti. Cilj združevanja lesnega gospodarstva je bil opravljen predvsem zaradi surovinske baze, uskladitve žagarskih kapacitet in boljše organizacije dela. Do združenja lesnega gospodarstva je prišlo že leta 1955, vendar pa je bila še naprej prisotna težnja po nadaljnjem združenju, predvsem, kot že rečeno, zaradi racionalnejšega izkoriščanja lesne mase in večje delitve in specializacije proizvodnega programa. V za-

četku leta 1963 sta bili pripojeni Jelovici še dve manjši lesni podjetji v Poljanski dolini in to „Mizar“ Gorenja vsa in Kombinat Sovodenj. Dejavnost obeh obratov je bila zelo pestra in se je kasneje po združitvi postopoma specializirala. Še vedno pa je bila prisotna težnja po integraciji in koncentraciji lesnega gospodarstva. Leta 1970 se je Jelovici pripojilo podjetje LIK Kranj, ki je bilo ustanovljeno v začetku leta 1962 z združitvijo „Rolete“ Kranj in LIP Preddvor. Po združitvi od leta 1970 dalje sta se obrata preusmerila iz prej raznolike proizvodnje na proizvodnjo vratnih podbojev in vseh vrst senčil, za kompletacijo celotnega asortimana stavbnega pohištva. Proizvodnja obeh obratov se je specializirala in se postopoma razvila v industrijsko serijsko. S tem je bil ožji cikel integracijskega gibanja Jelovice zaključen. Na spodnjem delu Gorenjske sta torej nastali dve večji delovni organizaciji s specializiranim proizvodnim programom. Jelovica, kot proizvajalec stavbnega pohištva in montažnih objektov in Alples Železniki, proizvajalec ploskovnega pohištva. Zaradi širšega povezovanja gospodarstva in lesne industrije je bila leta 1975 delovna organizacija Jelovica Škofja Loka vključena v SOZD GLG Bled, predvsem z namenom reševanja porabe osnovnih surovin in racionalne usmeritve porabe žaganega lesa, predvsem v akumulativne proizvode s čim višjo stopnjo finalizacije in zaradi delitve proizvodnega programa med posameznimi članicami SOZD v smislu čim boljšega izkoriščanja proizvodnih kapacitet in skupnem nastopanju na tržišču, predvsem

v zunanji trgovini, čemur je dan poseben poudarek in prioriteta.

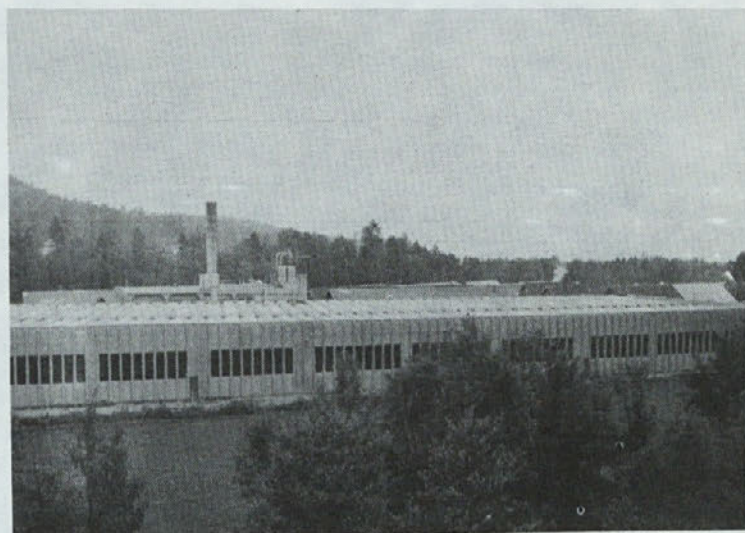
Na kraju je potrebno omeniti, da je bila proizvodnja v vseh letih po vojni vse do leta 1968 zelo raznolika, kjer se je proizvajalo v Škofji Loki vseh vrst žaganega lesa iglavcev in listavcev, slepi in plemeniti furnir, rezan les (rezane in panel plošče), heraklit plošče, stavbno pohištvo, montažni objekti, v Poljanski dolini hladilno pohištvo, v Kranju rolete in

kosovno pohištvo itd. Taki proizvodni programi so potekali vse do leta 1968, ko je bil pred kolektiv prvič postavljen dolgoročni plan, ki je predvideval, naj bo nadaljnja usmeritev v industrijsko serijsko proizvodnjo stavbnega pohištva in montažnih objektov s čim višjo stopnjo finalizacije, proizvodnja naj se po TOZD oziroma obratih specializira. Torej se je proizvodni program do leta 1970 v celoti očistil. Vzponredno s tem pa je bila tudi v tem času sprejeta odločitev, naj se intenzivno širi lastno trgovsko mrežo po celotnem jugoslovanskem območju.

Tako je izgledal obrat Preddvor po katastrofalnem vetrolovu pred petimi leti.

Takšen pa je novozgrajeni Preddvor. V njem ima 90 delavcev dobre delovne pogoje.

Proizvodni program v preteklih letih

Jelovica je v letu 1955 dobila ime Medzadružni lesni kombinat Škofja Loka. Večji del proizvodnega programa je bil že pred tem usmerjen k proizvodnji stavbnega pohištva in montažnih objektov, vendar pa je takratni proizvodni program praktično obsegal celotni asortiman lesne industrije.

Da jih na kratko naštejemo:

- proizvodnja žaganega lesa listavcev in iglavcev
- proizvodnja stavbnega pohištva po naročilu
- proizvodnja montažnih objektov po naročilu
- proizvodnja furnirja, rezanih in panel plošč
- proizvodnja heraklit plošč
- proizvodnja spalnic
- proizvodnja embalaže
- proizvodnja hladilnega pohištva itd.

Tak proizvodni program je bil za Jelovico značilen vse do leta 1968, ko je bil, kot je omenjeno, prvič prinešen pred kolektiv drugačen program, namreč tak, ki je predvideval prehod iz maloserijske in individualne (obrtniški način) na industrijsko serijsko proizvodnjo. V tem času se je pričelo tudi s prvimi večjimi investicijami, predvsem v proizvodnjo oken in notranjih vrat. Tako je bila v letu 1969 že aktivirana prva večja investicija, in sicer v obrat za proizvodnjo oken in vrat.

Kako je potekala proizvodnja v tem času, je razvidno iz sledeče tabele:

Leto	Proizvod							
	Okno	Vratno krilo	Podboj	Vhodna vrata	Garaž. vrata	Polkno	Omarica z rol.	Žagan les
EM	kom	kom	kom	kom	kom	kom	kom	m ³
1974	133.279	55.020	50.209	6.958	3.070	14.405	49.885	12.539
1975	114.407	60.670	56.511	6.462	2.757	21.417	51.380	13.190
1976	109.947	65.490	53.824	8.217	2.384	18.077	43.257	17.392
1977	122.185	67.186	56.866	7.168	2.200	23.205	48.985	17.871
1978	143.446	76.073	58.299	9.257	2.301	28.249	45.398	18.113
1979	145.846	72.228	67.458	8.250	2.575	27.208	46.979	19.072
1980	135.766	70.289	65.452	5.654	1.065	29.415	49.896	19.477
1981	185.401	77.439	55.776	7.588	1.616	33.154	58.388	16.458
1982	172.048	89.408	69.583	8.520	1.776	36.191	58.455	15.980
1983	145.458	110.350	69.792	9.206	1.735	41.677	61.716	16.066
1984	138.207	126.869	54.650	9.060	1.580	39.702	57.340	20.529
1985	156.520	106.873	55.306	6.021	1.170	37.696	36.060	17.508
1986	148.103	114.737	58.141	7.402	1.515	39.878	39.558	17.111

Prodaja in izvoz

Že perspektivni plan v letu 1968 je predvideval, naj bi Jelovica pričela z intenzivno izgradnjo lastne trgovske mreže, kar se je v vseh teh letih tudi uresničilo. Danes ima Jelovica na celotnem jugoslovanskem območju 22 svojih poslovalnic, ki se nahajajo po vseh večjih mestih in industrijskih središčih. Praktično so danes vse republike in pokrajini pokrite s trgovsko mrežo, ki prodaja preko 80 % celotnega proizvodnega programa.

Jelovica ima danes svoje sledeče prodajne kanale:

1. Lastna trgovska mreža
2. Prodaja gradbeni operativi z montažo
3. Prodaja preko tuje trgovske mreže (Lesnina, Murka, Ogrev Subotica itd.), ki je manjšega obsega
4. Izvoz

V lastni trgovski mreži se danes prodaja celotni program Jelovice, poleg tega pa je v sklopu prodajnega programa tudi dopolnilni program, predvsem članic SOZD GLG in ostalih izdelkov drugih proizvajalcev

(strešna okna RŠ Velenje). V sklopu prodajnega programa je vključen tudi ostali gradbeni material (cement, opeka, keramične plošče, marmornate police itd.). V planskih dokumentih je napisano, naj bi Jelovica imela na celotnem jugoslovanskem prostoru 24 poslovalnic, od katerih bi jih bilo najmanj 6 usposobljenih za prodajo celotnega asortimana, vključno z gradbenim materialom.

Jelovica se intenzivno vključuje tudi na zunanji trg. Planski dokumenti predvidevajo, naj bi Jelovica izvozila letno najmanj 10 % celotne vrednosti prodaje. Tudi v preteklih letih smo bili in smo danes pomembnejši izvozniki. Da omenimo nekaj znanih gradbišč: Olimpijsko naselje München, 1.340 objektov na območju južne Italije, 35.000 m² objektov v Iraku, izgradnja objektov v Furlaniji, 15-letni izvoz montažnih objektov v ZRN itd. Danes izvažamo letno 60.000 vrat v ZRN, montažne hiše pa predvsem v Avstrijo in ZRN, in še nešteto drugih manjših izvoznih poslov.

JELOVICA

Večnamenski objekti Jelovice stojijo po vsej Jugoslaviji. Ta na tem posnetku pa stoji v daljnji Kalabriji na jugu Italije, kjer je Jelovica zgradila vrsto objektov in tako med vsemi graditelji najhitreje ponudila prebivalcem udobne in tople nadomestne hiše.

V izvoz je bilo pred leti poslanih izredno veliko montažnih hiš. Potem je bilo nekaj let zatišje, letos pa je ponovno odšlo v Avstrijo in Zvezno republiko Nemčijo kar precej montažnih hiš, ki jih tam postavljajo monterji Jelovice. Pričakujemo lahko, da se bo ta izvoz nadaljeval tudi prihodnjega leta.